

Teodor Țișianu – savant și excelent pedagog

Anii
80

Fizician, domeniul științific: *Fizica semiconductorilor și a dielectricilor, Microelectronica, Dispozitive semiconductoare și microelectronice, Nanotehnologii, Senzori. Dr. hab. în științe fizico-matematice (1978), prof. univ. (1980). M.c. al AȘM (1995).*

Studii: *Facultatea de Fizică și Matematică a Institutului Pedagogic din Tiraspol (1953-1958); doctorand al Institutului de Semiconductori al AȘ din Sankt-Petersburg (1961-1964); stagiar științific la Universitatea din Colcester, Anglia (1970-1971); colaborator științific la Institutul Fizico-Tehnic „A. F. Ioffe”, Sankt-Petersburg (1875-1877); stagiar științific la UT din Budapesta, Ungaria (1983); perfecționări în cadrul Proiectului TEMPUS pentru studii de masterat – Anglia, Franța, Germania (1996-2001).*

Ca pedagog, s-a format trecând toate etapele: Școala Pedagogică, practica de învățător în școală, studii superioare la Institutul Pedagogic de Stat din Tiraspol, practica de asistent și lector în același institut. În total – 8 ani de studii în instituțiile pedagogice, trei ani de lucru ca învățător de școală, peste 50 de ani în calitate de profesor universitar.

Ca savant în domeniul micro-

electronicii, fizicii, tehnologiei semiconductorilor și dispozitivelor microelectronice, s-a format în cele mai prestigioase centre științifice din URSS și Marea Britanie (1960-1970). În 1961-1965, și-a făcut doctoratul, a susținut teza de doctor în științe fizico-matematice, a lucrat la Institutul de Semiconductori al AȘ din Sankt-Petersburg. În 1965 a fost invitat la Institutul Politehnic din Chișinău (UTM), unde activează până în prezent.

În 1970-1971 a efectuat cercetări științifice la Universitatea din Colcester, Anglia, sub conducerea savantului B. K. Ridley. În 1975-1977 – cercetări la Institutul Fizico-Tehnic „A. F. Ioffe”, Sankt-Petersburg, sub egida primului său conducător, savantului B. I. Boltacs.

Este unul din fondatorii și organizatorii Institutului Politehnic, uzinei de microelectronică „Mezon”, al unei direcții noi în știință și învățământ – microelectronică și dispozitive semiconductoare, UTM; al studiilor universitare la specialitățile de microelectronică, UTM (1965-2003), al Catedrei Microelectronica și dispozitive semiconductoare (1981-2003), al noii specializări Electronica medicală cu 12 promoții (1994-2006), în baza căreia a fost organizată specialitatea Ingineria sistemelor biomedicale (2007-prezent); al primelor studii de Masterat European în RM (în baza Proiectului TEMPUS), în cadrul căruia au fost antrenați 40 de profesori universitari din Anglia, Franța, Germania; au fost elaborate 32 de cursuri noi pentru studii de masterat în domeniile: tehnologii informaționale, rețele de calculator, comunicații prin fibra optică, microelectronică și sisteme biomedicale, proiectări asistate de calculator etc., care servesc ca bază de studii pen-

tru UTM și alte universități din RM. A fondat primele clase computerizate cu 85 de calculatoare, clasa specializată pentru studii de masterat cu calculatoare, internet și învățământ la distanță (1999-2008, UTM-Anglia-Franța-Germania).

A elaborat cursuri noi universitare și postuniversitare: Electronica industrială (în baza dispozitivelor semiconductoare, 1965); Electronica cu dispozitive semiconductoare (1966); Teoria și calculul dispozitivelor microelectronice (1967-2004), Dispozitive microanoelectronice (2004), Bazele microelectronicii (1968-1970), Probleme actuale în microelectronică și nanotehnologii (1982), Traductoare și senzori (1996), Senzori inteligenți și micro sisteme (2010).

Este fondator și conducător al școlii științifice în domeniul microelectronicii: a condus și pregătit 15 doctori în științe fizico-matematice și tehnice; a contribuit la pregătirea a peste 70 de doctori în științe, doctori habilitați, conferențieri și profesori universitari; a condus 47 de masteranzi, a contribuit la pregătirea a peste 2000 de ingineri licențiați în microelectronică, a peste 190 de ingineri licențiați în microelectronică și electronica medicală; este fondator și conducător al primului Laborator științific „Fizica și tehnologia dispozitivelor cu semiconductori” (1966-2001), reorganizată în Centrul Internațional „Tehnologii Moderne pentru Studii și Cercetări”, UTM (2001).

Este autor al peste 280 de lucrări științifice și rapoarte în diferite reviste naționale și internaționale (Physics Status Solidi; Physics and Technics of Semiconductors; Thin Solid Films Sensors and Actuators; J. Electronics ș.a.); a peste 120 de referate științifice la diferite conferințe

internaționale și naționale (Anglia, Franța, India, Italia, Latvia, Palonia, România, Rusia etc.) și a 5 monografii și manuale.

În 1966-2013 a inițiat numeroase proiecte științifice internaționale, naționale și instituționale, care au contribuit la dezvoltarea științei și învățământului din RM.

În 1980-1994 a exercitat funcția de președinte al Consiliului Coordonator din URSS și CSI în „Fiabilitatea și procesele de degradare ale Dispozitivelor și Sistemelor microelectronice”. În 1970-2013 – invitat ca profesor la Universitatea Essecx, Colcester, Anglia (1970-1971), UT din Budapesta, Ungaria (1983), Universitatea Hallam, Șeffield, Anglia (1993), Universitatea Herfordshire, Anglia (1997), Institutul ENIC, Lill, Franța (1998, 1999), Institutul Național de Telecomunicații din Paris, Franța (1999, 2000), UT din Darmstadt, Germania (1998, 2000), Institutul de Cercetări din Neapol, Italia (2011), Universitatea Linkoping Suedia (2013).

Pentru rezultate deosebite în știință și învățământ i s-a conferit titlul de laureat al Premiului de Stat al RM în domeniul științei și tehnicii (1983); medalia „Meritul Civic” (1994); Inginer de Elită al Institutului Inginerilor Electricieni din Marea Britanie (1995); medalia AȘM „D. Cantemir” (2003); medalia USMF „N. Testemițanu” (2003); medalia de aur, UTM (2013).

Odată cu rotunjirea venerabilei vârste 80 de ani, distinsul profesor și savant T. Țișianu înscrie pe răboj 55 de ani de activitate ca savant și 61 de ani ca pedagog, dintre care 48 de ani la UTM, prilej cu care, din numele întregii comunități științifice și didactice îl felicităm cordial, dorindu-i multă sănătate, mult succes în continuare!